

VRŠOVICKÝ

11/2013

HLASATEL

Sborový časopis Náboženské obce Církve
československé husitské v Praze Vršovicích

Tento měsíc v sobotu 2. listopadu si připomínáme svátek Památky zesnulých, neboli Dušičky. Připomínáme si naši vlastní smrtelnost a s vděčností vzpomínáme na naše ze-

mřelé předky a přátele a navštěvujeme je na hřbitovech, v kolumbáriích, či na rozptylových loučkách. Přemýšlel jsem, zda je tento den vlastně svátkem, když k tomuto dni není v kalendáři přiřazeno žádné jméno, nepřipadají žádné jmeniny a v práci, je-li všední den, nám žádné volno stejně nedají. V tomto duchu můžu tedy říci, že svátkem vlastně není. Nicméně bych ho rád mezi svátky přesto zařadil, totiž jako sváteční Den smutku, den tiché radosti. Smutek, protože si připomínáme odchod našich blízkých. Tichá radost, protože tento odchod není definitivní: Kristus má totiž dost moci nás znovu shromáždit. V tomto dni se tedy prolíná bolest i naděje. Jak se píše v 1. Korintským 15,17-23: *„Nebyl-li však Kristus vzkříšen, je vaše víra marná... , a jsou ztraceni i ti, kteří zesnuli v Kristu. Máme-li naději v Kristu jen pro tento život, jsme nejubožejší ze všech lidí! Avšak Kristus byl vzkříšen jako první z těch, kdo zesnuli. A jako vešla do světa smrt skrze člověka, tak i zmrtvýchvstání: jako v Adamovi všichni umírají, tak v Kristu všichni dojdou života. Každý v daném pořadí: první však Kristus, potom při Kristově příchodu vstanou ti, kdo jsou jeho.“* Nerad bych rozebíral důvody našeho smutku - ty jsou samozřejmé. Méně samozřejmé jsou však důvody naší radosti. Dokážeme se vůbec radovat? Je možné totiž namítnout: Nezlehčujeme touto radostí vážnost smrti? Nezavíráme oči před skutečností, že tu naši blízcí už nejsou? Na tyto námitky odpovídám, že bereme vážně jak realitu smrti, tak i realitu, že smrt podlehla

Kristu! V Kristu je tedy i smrt našich blízkých přemožena. Jistěže, toto zatím nevidíme - jen máme víru. A právě touto vírou vidíme to, co zůstává našim očím zatím skryté. Pokud Kristus vstal z mrtvých, tak vstal právě proto, aby ti, kteří zemřeli v jeho společenství, povstali ze smrti do života.

Avšak tato cesta ze smrti do života je někdy dlouhá. A proto bychom se měli modlit ke Vzkříšenému Kristu, aby naše zemřelé sestry a bratry dovedl k sobě. Naše modlitba je tak pro ně velice důležitá na náročné a dlouhé cestě. Těmto svým drahým můžeme pomoci! Takto jsem se modlil, když mi zemřel letos v srpnu tatínek (2. 8. 2013). Modlete se také takto za své zemřelé i když zemřeli v daleké minulosti, nevíme totiž, jak dlouhá je cesta ke Vzkříšenému Kristu - cesta ze smrti do života. A to je právě to úžasné - nemusíme zůstat u bolesti, ale s radostí můžeme vykonat pro ně něco prospěšného. Tuto modlitbu však nemáme chápat tak, že bychom si chtěli naklonit přísného Boha, aby nám prokázal milosrdenství. Bůh je přeci milosrdný. Jak bychom si vůbec mohli představit, že bychom byli „dobrotivější“ než ten, který je dobro samo? Naše dobrotivost projevená v modlitbě je spíš podílem na Boží dobrotě. Myslím si, že Bůh je tak dobrý a chce nás natolik poctit, že nás činí svými spolupracovníky v díle milosrdenství. On by to mohl vykonat bez nás, ale On chce s námi, aby nám udělal větší radost, že smíme pomáhat těm, které máme doposud rádi. A proč tedy neusilovat o to, aby rostla radost naše, a těch zesnulých, za které se modlíme?

*„Smrt je pohlcena, Bůh zvítězil!
Kde je, smrti, tvé vítězství?
Kde je, smrti, tvá zbraň?“*

Oldřich Nováček

MODLITBA V DEN PAMÁTKY ZESNULÝCH

Dobry Boze, dovolavame se tvého milosrdenství a prosíme tě, ať duše všech tvých služebníků a služebnic, které se rozloučily s tímto světem, dojdou věčného odpočínutí ve světle tvé slávy! Ve jménu Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

NEDĚLE V LISTOPADU

Mučedníků a svědků Páně (Všech svatých)

pátek 1. listopadu

Ty mi rozsvěcuješ světlo, Hospodine. Můj Bůh září do mých temnot. Ač jsem ponížený ubožák, Panovník přec na mě myslí. (Žalm 18,29 / Žalm 40,18)

První čtení: Sírachovec 2,7–11

Druhé čtení: Židům 11,32–12,2

Evangelium: Lukáš 6,20–36

Památka zesnulých

sobota 2. listopadu

Odpočínutí věčné dej jim, ó Pane, a světlo věčné ať jim svítí. (4. Ezdráš 2,34–35)

První čtení: Jób 7,1–4.7–8

Druhé čtení: Jakubův 4,13–15

Evangelium: Lukáš 12,35–40

XXIV. neděle po svatém Duchu

3. listopadu

Blaze muži, jenž se bojí Hospodina, jenž velikou zálibu má v jeho přikázáních! (Žalm 112,1)

První čtení: Izajáš 1,16–18

Druhé čtení: 2. Tesalonickým 1,3.11–12

Evangelium: Lukáš 19,1–10

XXV. neděle po svatém Duchu

10. listopadu

Hospodine, Bože, má spáso, ve dne i v noci před tebou úpím; kéž vstoupí moje modlitba k tobě! (Žalm 88,2–3)

První čtení: Jób 19,23–27a

Druhé čtení: 2. Tesalonickým 2,13–3,5

Evangelium: Lukáš 20,27–40

Památka Jana Amose Komenského

pátek 15. listopadu

Prozíraví budou zářit jako záře oblohy a ti, kteří mnohým dopomáhají k spravedlnosti, jako hvězdy, navěky a navždy. (Daniel 12,3)

První čtení: Přísloví 3,1–7

Druhé čtení: 1. Korintským 3,5–11

Evangelium: Matouš 13,47–52

XXVI. neděle po svatém Duchu

17. listopadu

Bůh slunci na nebi postavil stan, ono jak ženich z komnaty vyjde. Vychází na jednom okraji nebes, probíhá obloukem k druhému konci a nic se neskryje před jeho zářem. (Žalm 19,5–7)

První čtení: Malachiáš 3,19–21 (4,1–3)

Druhé čtení: 2. Tesalonickým 3,6–13

Evangelium: Lukáš 21,5–19

poslední neděle po svatém Duchu

24. listopadu

Panovat bude od moře až k moři, od Řeky do dálav země. Všichni králové se mu budou klanět, všechny národy mu budou sloužit. (Žalm 72,8.11)

První čtení: Jeremjáš 23,1–6

Druhé čtení: Koloským 1,13–20

Evangelium: Lukáš 23,33–43

Genesis 32,4–8a.23–31

2. Timoteovi 3,14–4,5

ev. Lukáš 18,1–8

O VYTRVALOSTI VE VÍŘE

„Ale nalezne Syn člověka víru na zemi, až přijde?“ Tak zakončuje Pán Ježíš své podobenství o soudci a neodbytné vdově. Je to podobenství o vytrvalosti víry. Proti sobě stojí vdova se svou záležitostí a soudce, který si nic nedělal ani z lidí ani z Boha. Žena reprezentuje bezmoc, ubohost, opomíjenost, soudce je ztělesněním arogance moci, zpupnosti a bezbožnosti. Ježíšova podobenství nejsou moralitami, které by lacině měly posluchače vést k napodobování jednotlivých aktérů. Osoby v nich představené nejsou lacinými vzory k nápodobě. Často jsou totiž jejich aktéry lidé ve svých postojích rozporuplní. Mezi takové patří například nepoctivý správce, anebo zpupný soudce právě z tohoto podobenství. Takoví lidé jistě nejsou vzory hodnými následování. Díky té různorodosti však mezi nimi snáze najdeme sami sebe. Ježíš víc než k nápodobě volá k proměně a hloubku a smysl této proměny ukazuje na příkladech všelijak nedokonalých a chybuujících lidí. Výpovědní hodnota podobenství nespočívá v představení zářícího vzoru, ale v tom, že na příkladu podobenství a jeho aktérů ukazuje Ježíš, že proměně je možná, že k ní člověk může dojít a také – a to je druhý okruh: podobenství, která odhalují některé Boží vlastnosti, jakými jsou například, soucit, slitování, odpouštějící láska a řada dalších. Ježíš k tomu používá výrazivo všeobecně srozumitelné. Jedná se o příklady ze života

obyčejných lidí, žen i mužů z nejrůznějších částí společenského spektra. Podobenství má v člověku vzbudit dvojí otázku: „Jak bych jednal já?“ a „Jak budu jednat já?“, případně vypovídá o tom, jak jedná Bůh, jaký je v dané věci Bůh.

Podobenství o soudci a neodbytné vdově má v sobě obě tyto roviny. Z Božích vlastností jasně demonstruje, že Bůh stojí na straně práva. V rovině lidského úsilí oceňuje Ježíš v podobenství vytrvalost ženy, která se nenechala odradit aktuální nepřízní. Dál chodila za soudcem i přes jeho dlouhodobou netečnost. Musela vyvinout mimořádnou aktivitu, nezůstala v pasivní nečinnosti, iniciovala události tak, že nepřestávala naléhat. Ve své záležitosti nepropadla poráženecké pasivitě, že ona bezmocná, ubohá a opomíjená vdova nic nezmuže. Naopak, vzala činorodě věci do svých rukou a jednala v rámci svých možností. Moc jich nebylo, ale to málo se nakonec ukázalo jako mimořádně účinné. Zburcovala netečného soudce a pohnula ho k pomoci. Tolik řeč daného podobenství v jeho jednotlivých aktérech. Máme být vytrvalí jako vdova a máme si dát pozor na netečnost zpupného soudce? Ne. Ježíš jde dál, nekáže morality, je kazatelem životní proměny. Podobenství končí otázkou: „Ale najde Syn člověka víru na zemi, až přijde?“ Na začátku jsem prozradil, a teď to znovu opakuji, že podobenství je o vytrvalosti víry. K ní je celé podobenství svou závěrečnou

otázkou vztaženo. Takovou víru si člověk nenaordinuje sám sobě. Taková víra je výslednicí dlouhodobého zápasu a úsilí ne nepodobného tomu, které musela vyvinout vdova, aby pohnula k jednání soudce, který si nic nedělal z Boha ani z lidí. Je to podobenství o povaze zachraňující víry, která nehledá uspokojení v aktuálním nedostatku, ale má výhled k budoucímu naplnění. Vdova nerezignuje na svou situaci, která se jeví jako beznadějná. Svůj potenciál využije pro budoucí proměnu věcí. Podobenství o neodbytné vdově postavené v rámci jednoho výkladu do souvislosti se starozákonním textem o Jákobově zápasu s Bohem na břehu Jáboku podává důležité sdělení o povaze zachraňující víry. Jákob ani neodbytná vdova svůj zápas nevzdali. Odmítaná vdova se ani na sto první odmítnutí nehodlala smířit se svou situací, Jákob vytrvale zápasil, nejenom u Jáboku, který je jenom obrazem dovršení jeho životního zápasu s Bohem i lidmi, který bude pokračovat až do jeho smrti v egyptské zemi. Víra, která zachraňuje, má být vírou vytrvalou. Mnoho let musel Jákob sloužit u strýce Lámana, který mu přidával další a další roky služby, přesto to nevedlo k Jákobově rezignaci. Mnohokrát se musela vdova vrátit domů s prázdnou, protože své zastání o netečného soudce nenašla, ale ani ona se nevzdala. Nenechala se odradit a dál usilovala o budoucí naplnění, stejně jako praotec Jákob. Taková je nezdolnost víry, která se neotřese aktuální nepřízní, když věci nevycházejí podle našich představ a očekávání. Pokud by Jákob svou víru v Hospodina chtěl použít

v tom smyslu, že Bůh okamžitě vyplní jeho přání, dávno by o ní přišel, protože na svá přání musel roky čekat a podobně vdova. Možná mnozí z vás už roky chodíte do kostela, modlíte se a máte pocit, že se nic nemění, neděje a věci jdou stejným směrem navzdory vašim představám a očekáváním. Pro takové situace jsme povzbuzování podobenstvím o neodbytné vdově. Nevzdat svůj zápas víry, najít v sobě naléhavost ženy, která se nenechala odradit a znovu a znovu přicházela, až se její očekávání naplnila, protože se ve správný čas střetla s Boží vůlí. Ale ten střet přišel právě pro onu předcházející vytrvalost. Kdyby to podesáté vzdala, že to nemá cenu, že se stejně nic neděje, tak by skutečně nic nepřišlo ani v budoucnosti. Víra jistě žije ze spontaneity, má být naším bezprostředním pojátkem s Bohem, ale žije také z řádu, pravidelnosti, z vytrvalosti, ze zápasů, které podstupujeme a ve kterých svou víru osvědčujeme. Apoštolské povzbuzení k vytrvalé víře, která zachraňuje, zní: „Ty však setrvávej v tom, čemu ses naučil a o čem jsi přesvědčen. Víš, od koho ses tomu naučil. Od dětství znáš svatá Písma, která ti mohou dát moudrost ke spasení, a to vírou v Krista Ježíše.“

Amen

*Kázání o XXII. neděli po svatém Duchu
v Husově sboru ve Vršovcích 20. 10. 2013*

PROGRAM NA LISTOPAD

1.11.	pátek	18.00	Modlitba za zemřelé	v kolumbáriu
1.11.	pátek	18.15	Gabriel Fauré - Requiem zpívají Pražští pěvci	v kostele
3.11.	neděle	10.00	bohoslužba	slouží D. Frýdl
6.11.	středa	19.00	Help for ZAZA - dobročinný večer na podporu dětí ze sirotčince na Madagaskaru	v Divadle MANA
10.11.	neděle	10.00	bohoslužba	slouží D. Frýdl
15.11.	pátek	19.00	Příběhy zvonů - komponovaný večer o zvonech, zvonařích a zvonících. Večerem provázejí Josef Somr a Táňa Fišerová	v Divadle MANA
17.11.	neděle	15.00	Bohoslužba v Den boje za svobodu a demokracii	slouží ThDr. Tomáš Butta - patriarcha ČČSH
17.11.	neděle	16.20	Církev československá (husitská) v protinacistickém odboji - vernisáž výstavy	v kostele
17.11.	neděle	19.00	Spirituál kvintet - podzimní koncert	v Divadle MANA
22.11.	pátek	18.30	schůze Rady starších	v sákrístii
24.11.	neděle	10.00	bohoslužba	slouží D. Frýdl, káže A. Frýdlová

Moskevská 34/967
 101 00 Praha 10-Vršovice
 e-mail: info@husuvsbor.cz
www.husuvsbor.cz

e-mail faráře: david.frydl@tiscali.cz
 tel.: 271724317 (Farní kancelář)
 271726461 byt faráře
 731100059 mobil faráře

MALÍŘ BIBLE A LIDSKÉHO NITRA

Rembrandt H. van Rijn, 1606-1669

Můj otec-farář užíval před lety jako pomůcku při vyučování náboženství reprodukce Rembrandtových vyobrazení biblických dějů. Obleky postav sice neodpovídají biblické době, zato samy výjevy silně promlouvají k tomu, kdo se v nich snaží číst.

Rembrandt Harmenszoon van Rijn se narodil v početné rodině majitele mlýna. V době, kdy u nás došlo k bitvě na Bílé hoře, už studoval na univerzitě v rodném Leydenu. Výtvarné nadání ho však brzy odvedlo od: učení v malířské dílně. Vyhlídky profesionálního umělce nebyly špatné. Jestliže v té době kvetlo v Nizozemí některé umění, pak to bylo právě malířství. Obrazy měli v oblibě a kupovali nejen bohatí mecenáši, ale také méně zámožné městské i venkovské vrstvy. Příklon Holanďanů ke kalvínství výtvarné umění nijak neomezil. Místo patetických dvorních scén, krajinek a zátiší nastoupili tehdy jako námět obyčejní lidé na ulicích, tržištích i v prostých příbytcích. A právě v tomto příklonu ke ztvárnění všedních situací a lidských vztahů se Rembrandt ocitl na předním místě. Mezi jeho ranými obrazy nejdeme třeba „Žebráka“ nebo pouliční „Pekařku koláčků“. Stále víc se však u něho projevuje snaha vyjádřit i vnitřní stav lidí. Jeho portréty neulpívají na povrchu, ale „mají duši“.

(Že jeden portrét zobrazuje Komenského, je sporné.)

Po sňatku se zámožnou Saskií van Uylenburgh přesídlil Rembrandt do Amsterdamu, kde se přiklonil k mennonitské reformované církvi, jejíhož kazatele s manželkou zachytil na jednom ze svých obrazů. V námětech obrazů se začal projevovat stále silící příklon k biblí. Saskia porodila několik dětí, naživu však zůstal jen stále churavějící Titus. Po Saskiině smrti zaujala její místo v domě chudá, ale nezištná a obětavá Hendrickje Stoffelsová.

Rembrandt vydělával mnoho peněz především na portrétech. Časem se však dostal do konfliktu s městskou smetánkou. Nakonec upadl do velikých finančních potíží, v neposlední řadě i jako vášnivý sběratel obrazů, šperků, kostýmů a zbraní. Po dražbě se musel přestěhovat do nejchudší amsterodamské čtvrti. Avšak ani tam nepřestával vytvářet velká díla. Jeho technika byla čím dál prostší, ale na obrazech byla stále patrnější umělcova snaha zachytit spolu s vnější podobou i lidské nitro a -pokud jde o biblickou tematiku -co nejvěrněji obrazem přetlumočit to, co Písmo sděluje slovem.

Jeho dílo se odhaduje na 800 obrazů, 300 grafických listů a 2000 kreseb. Výčet prací s biblickými náměty by představoval velmi dlouhý sloupec. Ze Starého zákona zaujaly Rembrandta zejména příběhy izraelských praotců, ale i soudce Samsona a krále Davida. Z obrazů na novozákonní témata jsou všeobecně známé „Zvěstování“, „Svatá rodina“ (ve velice nesvatém provedení), „Simeon v chrámu“, „Kristus uzdravuje nemocné“, „Milosrdný Samaritán“, „Trpící Kristus“, „Oplakávání Krista“, „Snímání z kříže“, „Kristus v Emmauzách“, ale i řada dalších. Není zřejmě náhodné, že nedlouho před smrtí namaloval Rembrandt velmi výmluvný „Návrat ztraceného syna“. Umělcovo úmrtí však prošlo bez povšimnutí širší veřejností.

Daniel Henych

VZPOMÍNKA NA JAROSLAVA BENDLA (1913-1943)

Z posledních měsíců a let života faráře Jaroslava Bendla se zachovala poměrně obsáhlá korespondence, takže není nemožné v určitých směrech poměrně přesně zmapovat jeho postoje, myšlenky a záměry. Historik zkoumající povahu jeho odbojové činnosti na základě této korespondence bude právem zklamán, neboť o její povaze se z těch dochovaných dopisů nedoví téměř nic. Důvod je prostý: takové věci se v době sílící nacistické represe nesdělovaly v obálkách a dopisnicích; co však dopisní papír unese v každé době – ani tu dusivou protektorátní nevyjímaje, jsou sdělení povahy milostné, a právě to je případ dochované korespondence faráře Jaroslava Bendla s dívkou o jedenáct let mladší, Zorkou Vyhnánkovou ze Sázavy nad Sázavou, kde on byl ustanoveným farářem a ona členkou farního společenství a později i jeho důvěrnou přítelkyní. Korespondence poměrně přesně mapuje jejich vzájemné sblížování, je odrazem společných tužeb, sílící lásky, pocitu osamění, který na ně doléhal ve chvílích odloučení. V prvním z dopisů kněz dívku oslovuje křestním jménem, důsledně jí vyká i když ona je o mnoho let mladší, přemýšlí, jestli by ji nevadilo, kdyby použil zdvořilost jejího jména a ona, že mu může říkat Jardo. Jak jejich vztah sílil, stává se i korespondenční styk důvěrnějším. Historikovi v jeho bádání sice mnoho ta korespondence nenapoví, o to víc je cenná pro toho, kdo chce nahlédnout život konkrétního člověka v pro nás nepředstavitelném tlaku doby, který si přesto dokázal zachovat důstojnost, noblesu a v nelehké životní i společenské situaci neztratil schopnost milovat, radovat se ze života, přijímat (slovy Farského Liturgie) z kalicha života sladké i trpké, příjemné i odporné. Jaroslav a Zora se ve svých listech vyznávají z lásky jednoho ke druhému, těší se na příští setkání, svěřují se se svými obavami, hovoří, kdy a na co půjdou do kina, co přečetli. Život v Protektorátu tak najednou dostává jinou podobu, nežli jakou známe z archivních dokumentů a novinových zpráv. Byla to doba, ve které přesto přese všechno se lidé do sebe zamilovávali, milovali se i rozcházeli a to všechno na samotné hranici pekla, které na ně doléhalo z bezprostřední blízkosti. Bendl jako v odboji aktivně zapojený člověk musel vědět na jak tenké hraně se pohybuje. Ani to mu však nezabránilo milovat dívku, kterou si oblíbil a toužit po ní. Například i v tom se podobal členům paradesantu Antropoid Gabčíkovi s Kubišem, kteří byli jeho vrstevníky prakticky stejně starými jako on, a kteří také během své mise navázali milostný vztah každý ke své dívce. Bendlova odbojová role byla těžší v tom, že neprošel cíleným vojenským výcvikem a dál působil jako duchovní pastýř. Na rozdíl od jiných byl jako

kněz v konkrétní farnosti osobou veřejnou, a nejspíš to se mu nakonec stalo osudným. Do hledáčku Gestapa se dostane na základě anonymního udání po jednom ze svých veřejných vystoupení. Poslední dva dopisy adresované Zoře získávají vzhledem k dalším událostem ráz až antické tragédie. Ten předposlední je z 13. ledna 1943. Druhý den na to byl Bendl předvolán do Petschkova paláce v Praze, kde byl zatčen a následně převezen nejprve na Pankrác a o měsíc později do Osvětimi. Bendl si v něm stýská, jak je mu v jeho bytě zima: „máme to oba trápení,“ říká: „kéž by se to už letos skončilo.“ Vzpomněl si v Osvětimi na elektrická kamínka ze sázavského bytu? Celý ten dopis je nesen v tušeném tragickém podtónu: „Co nám přinese tento rok?“ ptá se den před svým zatčením a deset měsíců před smrtí. Už za měsíc přitom bude vystupovat na nákladovou rampu v Osvětimi. „Poznal jsem to největší štěstí na světě, milovati a býti milován!“ Jeho dívka ho žádá o napsání úryvku z Ne-

zvalovy básně Sbohem a šáteček. „Nerad ta slova píši,“ odpovídá Bendl, „ale snad mohou mít i v tomto dopise vážný smysl.“ Mají – aby se staly jeho prvními slovy na rozloučenou: „Sbohem,“ říká s básníkem: „a kdybychom se víckrát nesetkali, nechť nám zůstane maličká vzpomínka, vzdušná jak kapesník, prostší než pohlednice.“

Druhý dopis na rozloučenou zanechal Jaroslav Bendl v jedné ze svých knih. Byl doručen Zoře až čtyři roky po jeho smrti: „Odpust mi, jestli jsem Ti kdy ublížil, přeji Ti, abys v životě byla ještě hodně šťastna. Vzpomínka na mne nesmí kalit Tvé štěstí. Pamatuj, že také já budu šťastnější, ovšem zde na zemi ne, ale tam, u Boha, uvidím-li Tvé štěstí. Jinak jsem se všeho vzdal.“ To vzkazuje své milované dívce její snoubenec přes hranice věčnosti.

O povaze Bendlových posledních dnů nevíme nic, zdali umíral vysílením na základě nemoci, byl ubit, zastřelen nebo zahynul v plynové komoře. Zpráva o jeho smrti dorazila do Čech až v listopadu 1943 bez jakéhokoliv vysvětlení. Farář Bendl v roce 1941 do farní kroniky citoval proroka Izajáše: „Neboj se, nebo já jsem s tebou. Nestrachuj se, nebo já jsem Bůh tvůj. Posilním tě, pomáhati budu tobě, a podepírati tě pravicí spravedlnosti své.“ Iz 41,40. K tomu napsal dovětek: „...budeme tímto bouřlivým vlněním zmítáni, ale nic se nám nemůže státi, „posud není zkrácena síla Hospodina“. Skutečnosti tohoto světa jsou proměnlivé, avšak zákony Boží věčné...“

David Frýdl

K 70. výročí mučednické smrti faráře Jaroslava Bendla byla v Husově sboru 16. 10. 2013 instalována expozice, přibližující jeho život. Návštěvníci si ji mohou prohlédnout v otevíracích dobách farního úřadu a před začátkem bohoslužeb. Na výročí 17. listopadu tohoto roku bude výstava rozšířena i o zmapování osudů dalších příslušníků CCŠH, kteří byli aktivně zapojeni v protinacistickém odboji. Výstava bude zachycovat Církev československou (husitskou) v době nacistické perzekuce. Autory výstavy a doprovodného katalogu jsou Martin Jindra a David Frýdl.

JAROSLAV BENDL (1913–1943) statečný kněz a ušlechtilý člověk

Narodil se 11. března 1913 ve Vídni. Zde navštěvoval první třídu Komenského české školy v 18. okrese. Po první světové válce se Bendlovi přestěhovali do Police nad Metují, kde Jaroslav dokončil obecnou školu a následně se přihlásil na reálné gymnázium v Náchodě. Po maturitě se nadšený sportovec a sokol pod vlivem polického faráře CČS(H) Františka Špringera rozhodl pro teologická studia. Církev tehdy provozovala v Praze vlastní Vysokou školu bohovědnou (1932–1934), Jaroslav do ní nastoupil v roce 1932. Na kněze byl vysvěcen v červnu 1934 v Náchodě biskupem východočeské diecéze Stanislavem Kordulem. Hned v červenci téhož roku přišel do slovenské náboženské obce v Brezně nad Hronom. Služba na Slovensku vyžadovala oproti českým zemím odlišný způsob pastorače. Přesto se dílo v rozlehlé farnosti zapálenému knězi dařilo – apoštoloval, učil, povzbuzoval, propagoval, sloužil – a postupně mu přinášelo i mnohou radost.

1934–1939

24. 6. 1934 vysvěcen v Náchodě biskupem Stanislavem Kordulem na kněze.

10. 7. 1934 ustanoven farářem na Slovensku v náboženské obci Brezno nad Hronom. Spolupracovníkem a přítelem se mu stává farář František Kalný.

Na Slovensku prožil Jaroslav Bendl pět let, než byl přinucen opustit své věřící a vrátit se do Čech. V dubnu 1939 totiž ministerstvo vnitra tzv. Slovenského štátu zrušilo ústavu CČS(H) a zároveň byla výnosem ministerstva školství a osvěty zakázána působnost církve na Slovensku. Právního základu pro svou existenci tak pozbylo úhrnem dvanáct náboženských obcí, včetně rozlehlé farnosti v Brezně nad Hronom.

„Dňa 3. mája 1939 stahuje sa ako národnosti českej z Brezna nad Hronom do Čiech.“

V květnu 1939 ustanovila ústřední rada Jaroslava Bendla farářem v Sázavě nad Sázavou. V novém působišti si nejprve těžce zvykal, ale horlivostí a ryzostí si zanedlouho místní získal a společně se pustili do budování nového sboru. Dne 7. září 1941 byla symfonie bratrské spolupráce, kterou rozehrála láska a nadšení místních věřících v čele s Jaroslavem Bendlem, za účasti 3000 osob včetně druhého patriarchy dr. G. A. Procházky, korunována slavnostním otevřením Sboru

opata Prokopa. Sázavská náboženská obec však přirozeně nežila jen stavbou nového chrámu. Farář zde vedle konání bohoslužeb působil jako ideový vedoucí Jednoty mládeže (četla 45 členů), na osmi školách vyučoval téměř 200 dětí náboženství, angažoval se v rozvoji činnosti odborů, zavedl pravidelné duchovní besedy, přispíval do nábožensko-kulturního měsíčníku Pravdou k životu, ujal se i vedení Pamětní knihy náboženské obce, která na konci roku 1941 četla téměř 1000 příslušníků.

1939

28. 5. 1939 – slavnosti položení základního kamene Sboru opata Prokopa v Sázavě nad Sázavou se zúčastnilo téměř 1000 věřících a sedm duchovních, diecézní radu zastupoval Karel Brodský – pomocný duchovní v Praze-Vršovické.

1940

Jaroslav Bendl vedle pastorační činnosti organizuje stavbu nového kostela a sám se do ní aktivně zapojuje.

1941

Je rozvíjena činnost Jednoty mládeže. Jaroslav Bendl se stává jejím oblíbeným vedoucím.

7. 9. 1941 je nový chrám v Sázavě nad Sázavou slavnostně vysvěcen patriarchou Gustavem Adolfem Procházkou.

*„Život je pohyb. Chtě nechtě každý jde nějakou cestou od narození ke hrobu a jako v pravé poledne na hlavní ulici velkého města se neustále setkává s množstvím jiných...
Je třeba, abychom věděli, co chceme. Co znamená požadavek plánu v životní skutečnosti? Znamená aktivnost proti pasivnosti, odhodlání nedat se v životě strhávat náhodami, nýbrž určovat si cestu životem sám. Znamená pevný směr proti kolísání, promyšlenou záměrnost proti improvizaci...“
Vilém Mathesius
Z výpisků Jaroslava Bendla ze studentských let*

VAŠE PENÍZE MOHOU BÝT DUCHOVNÍ

Deuteronomium 26:1-12 říká, že dávání desátek a do sbírek je speciálním druhem uctívání před Bohem. Satan obelhal tělo Kristovo a nějak nás přesvědčil, že peníze jsou zlé nebo alespoň neduchovní. To je lež! Peníze jsou duchovní záležitostí. Jsou jednou z přijatelných biblických obětí, které slouží k uctívání Pána.

Peníze jsou účinným nástrojem, který umožňuje přinést poselství o spasení ztraceným duším po celém světě. Když začnete používat své peníze podle biblických principů a se skutečně biblickým srdcem, vaše peníze se stanou posvěcenou věcí.

Peníze jsou váš život. Každý měsíc, když dostáváte výplatu, vám tak zaměstnavatel odplácí za čas, který jste strávili ve službě pro něho. Je chyba myslet si, že peníze jsou hříšné, špinavé nebo nehodné, protože peníze jsou naší součástí. Když je obětujeme, tak obětujeme velkou část nás samotných Bohu.

Bůh řekl Izraelcům, aby se před Ním nikdo neukázal s prázdnýma rukama. Žalmista řekl: „*Vzdejte Hospodinu slávu jeho jména, přineste dar a vstupte na jeho nádvoří! Klaňte se Hospodinu v nádheře svatyně*“ (Žalmy 96:8-9)! Přinést oběť je nezbytné, když chceme k Bohu přistoupit a nabídnout mu naši chválu.

V mnohých sborech při dávání desátek a sbírek uctívání Boha zcela chybí a ani víra se nijak nepoužívá. Pastor i lidé na sbírku hledí jako na břemeno a ne jako na požehnání. Kazatel se skoro omlouvá, že se vybírá sbírka, a ujišťuje, že by byl rád, kdyby mohl evangelium kázat bez peněz. Tento náboženský postoj k penězům umožňuje satanovi, aby celé roky držel církve v chudobě a v nedostatku.

Mnoho lidí přemýšlí takto: „Vím, že sbor používá mé peníze na plat pastora a zaměstnanců, na údržbu budovy a na pomoc těm, kteří jsou v nouzi. Ale proč potom říkáme, že dáváme naše peníze Bohu?“

V 1. Korintským 10:11 nám Duch svatý říká, že všechno, co bylo napsané o Izraelcích ve Staré smlouvě, je pro naše napomenutí a užitek.

Podívejme se na předobrazy ve Staré smlouvě jako na vodítka pro dnešní církve.

V Deuteronomiu 26 nám pasáže o desátcích ukazují, jak skrze desátek uctívat Boha. Byly to Boží instrukce pro Izraelský národ. Když budeme číst dále, zjistíme, jak reagovat na prosperitu, do které nás Bůh dovedl.

„*Vezmi z prvotin všech plodů země, které sklidiš ze své země, kterou ti Hospodin, tvůj Bůh dává. Vlož to do koše a jdi namísto, které Hospodin, tvůj Bůh, vyvolí, aby tam přebývalo jeho jméno. Jdi ke knězi, který bude v těch dnech, a řekni mu: Dosvědčuji dnes před Hospodinem, tvým Bohem, že jsem vešel do země, o které Hospodin přísahal našim otcům, že nám ji dá. Kněz ať od tebe vezme koš a položí ho před oltář Hospodina, tvého Boha*“ (Deuteronomium 26:2-4).

Máme vzít prvotiny a ne to, co zůstane z našeho příjmu, dát je knězi, a tak uctít Hospodina hojností, kterou nám dal. „*Cti Hospodina svým majetkem a prvotinami ze vsí své úrody. Tvé sýpky se naplní hojností a tvé sudy budou přetékat novým vínem*“ (Příslaví 3:9-10).

Kdo je dnes našim knězem? Pán Ježíš Kristus! Je to Ježíš, kdo dostává naše desátky a sbírky.

Z knihy Normana Robertsona Desátek - Boží finanční plán

RADA STARŠÍCH

Rada starších je správní a výkonný orgán, který spolu s farářem řídí chod náboženské obce. Je tvořena laiky, virilními členy jsou všichni duchovní ustanovení v náboženské obci. Rada starších Náboženské obce CČSH v Praze Vršovických pracuje v současnosti v tomto složení:

Kamila Kopčilová (1957) - předsedkyně

Oldřich Nováček (1972) – finanční zpravodaj

Helena Zezulková (1954)

David Frýdl (1974) – farář

Šárka Hájková (1950)

Miroslava Pražáková (1942)

ZÁVĚRY ZE SCHŮZE RADY STARŠÍCH 18. 10. 2013

Jednání bylo zahájeno společným zpěvem písní 111 a modlitbami bratra faráře a členů RS. RS jednala ve věci nájemních bytů v budově Husova sboru. Je podána jedna výpověď z nájmu bez přivolení soudu. Věc je v jednání.

RS odsouhlasila proběhlé investice: Výmalba divadelního sálu Mana: fa Schwarz 219.000,- zvýšení ceny na 288.313,- (navýšení se týká postavení dodatečné sádrokartonové stěny v zadní části divadla Mana, repase oken ad.), dále výmalba v domě a nátěry dveří fa Henlín, 60.000,- (polovina byla již zaplácena, druhá polovina bude doplácena v lednu 2014).

RS odsouhlasila pronájem rekonstruovaných dvou bytů ve 2. a 3. patře za stejnou cenu 15.000,- + služby 1.000,- (voda, popelnice, světlo v domě). Elektroměr a plynoměr bude ve vlastnictví nájemníků.

Byt č. VI. byl pronajat nerekonstruovaný v daném stavu za snížené nájmené.

RS podá žádost o příspěvek z fondu bratrské svépomoci; příspěvek bude použit na úpravu předsálí divadla Mana.

Dne 28. 9. 2013 došlo k havárii vody v Centru Mana, kde na dámském WC spadl bojler a došlo k úniku vody. Závada byla částečně odstraněna pod dohledem br. faráře. Došlo k poškození podlah v Maně a na ubytovně. Následná oprava poškozených podlah je vyčíslena cca 71.000,- a 28.000,- za instalátérské práce. V jednání je možnost proplacení oprav z pojistky.

Vzpomínková bohoslužba na J. Bendla proběhne ve středu 16. 10. Br. farář a archivář Pražské diecéze br. Martin Jindra zpracovávají výstavu o zapojenosti CČSH do protinacistického odboje. RS odsouhlasila finanční prostředky na realizaci této výstavy (cca 50.000,-). Vernisáž proběhne po slavnostní bohoslužbě 17. 11. 2013 za účasti patriarchy ThDr. Tomáše Butty.

RS stanovila otvírací dobu kanceláře sboru v době Dušiček.

Br. farář seznámil členy RS se stavem finanční hotovosti na bankovním účtu a na pokladně. Hospodaření probíhá dle schváleného rozpočtu.

Schůze RS byla zakončena modlitbou Páně.

Ze závěrů rady starších vybral Oldřich Nováček.

Úplné znění všech projednaných bodů je k dispozici v kanceláři farního úřadu.

Vršovický Hlasatel – časopis Náboženské obce Církve čs. husitské v Praze Vršovických. Vydává Husův sbor Praha 10 - Vršovice. Vedoucí redaktor David Frýdl. Redakční rada: David Frýdl, Miroslav Svoboda. Příspěvky zasílejte poštou na adresu Husova sboru, Moskevská 34, Praha 10, 101 00 nebo elektronicky: info@husuvsbor.cz. Neprodejné – pro vnitřní potřebu církve. Vychází jednou měsíčně. K dostání na Farní úřadě. Cena dobrovolná, náklady na jeden výtisk 7 Kč.